

ክርስቶስ'ዶ ወይስ ዓለም፡

ንግስነት ሮማ (Roman Empire) አብቲ ዝለዓለ ጥርዚ ናይ ክብረቲን ሓይሉን ዝበጽሓሉ ጊዜ፡ ክርስቲያናት ዚበሃሉ ዘገርሙ ክፋል ሕብረተ ሰብ ክቀላቕሉ ጀመሩ። እዞም ሰባት እዚኣቶም ፡አብ ልዩም ከም ሓዊ ሃልሃል ትብል እምነት ስለ ዝነበረቶም ካብቶም ካልኣት ክፍሊ ሕብረተሰብ ፍልይ ዝበለ ህይወት ነይሩዎም።

እቲ ዘመን እቲ ናይ ክፍኣትን፡ ቅጥጂ ዘይብሉ ናብራን ምቕትን ዘመን እኳ እንተ ነበረ፡ እዞም ክርስቲያናት ዝበሃሉ ክፋል ሕብረተ ሰብ ግን፡ ቦቲ መታለልን ጠፋእን ዝኮነ ምዕባል ናይቲ ዘመን ዘይተታለሉን ዘይተበላሸዉን ኮይኖም ይነብሩ ነበሩ። ህይወት ደቂ ሰባት ሕሱር ኣብ ዝነበረሉ እዋን፡ ንሳቶም ብናይ ዝኮነ ሰብ ህይወትን መፈጸምታን ይግደሱ ነይሮም። እዞም ክርስቲያናት፡ ኣብ ተግባር እቶም ፍርሃት ኣምላክ ዘይነበሮም ሕብረተ ሰብ ኣይንጽንበርን ምስ ኣካይዳኦም'ውን ኣይንመሳሰልን ዝበሉ ሰባት ነይሮም። በዚ ምክንያት እዚ ከኣ ነገሰታትን መሳፍንትን ሮማ ተቐጥቦ እሞ፡ ንክርስትና ከም ሓደገ ን ጸረ ሓድነትን ናይቲ ኣምላክ ኣልቦ ሕብረተ ሰብ ቆጶሮም ከጥፍእዎ ወሰኑ።

ሮማውያን፡ ንሕልና ደቂ ሰባት ብሕጊ ክትቆጸጹ ይከኣል እዩ፡ ዝብል ርድኢት ስለ ዝነበሮም፡ ካብቲ ዝጸንሐ እምነቶምን ስርዓቶምን፡ ፍሉይ ምዃን ብሕጊ ዘሕትት ገበን ገበርዎ። ኩሉ ንቁሳር ክሰግድን ነቲ ኣምላክ ኣልቦ ስርዓት ክስዕብን ከገድድዎ ጀመሩ። ኩሉ ሰብ “ሓቀ ሮማዊ” ክኸውን ኣለዎ ተባህለ። ነዚ ሕጊ ዘይእዘዙ ድማ ብህይወት ከም ዝሕተቱ ተገብረ። ብዙሓት ክርስቲያናት ድማ ካብ ምስ ስርዓትን ኣካይዳን ሮማ ምምስሳልን ሕልንኦም ካብ ምጥፋእን ሞት ሓረዩ።

ቦቲ ጊዜ'ቲ ሓደ ጳውሎስ ዚበሃል ሮማዊ ክርስቲያን ነቶም ቦቲ ዘመን ዝነበሩን ብድሕሪኦም ንዝመጹን ክርስቲያናት ከምዚ ዝስዕብ እናበለ ጸሓፊሎም “እቲ ሰናይን ባህ ዘብልን ፍጹምን ዝኮነ ፍቓድ ኣምላክ እንታይ ምዃኑ ምእንቲ መርግርኩም ክትፈልጡ፡ ኣእምሮኩም ብምሕዳስ ተለወጡ እምበር ነዛ ዓለም እዚኣ ኣይትምስልዎ” (ሮሜ 12:2)።

ሕጂ ከኣ፡ ዘመናት እኳ እንተ ተለዋወጡ፡ ፍጥረት ደቂ ሰባት ግና ኣይተለወጠን። እዛ ኣምላክ ኣልቦ ስርዓት ከኣ ሚላታታ ደኣ ይቀየር እምበር ነቲ ናይ ምምስሳል ማሕተማ ንነፍሲ ወከፍ ሰዓ ቢ ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክትሓትመሉ ኣብ ኩሉ ዘበናት ዝከኣላ ክትጽዕር ጸኒሓን ኣላን። ክርስቲያናት ምስ ዓለም ከም ዝመሳሰሉ ንምግባር ከኣ፡ ኣሎ ዚበሃል ጸቕጢ ኣብ ልዕሊኦም ከም ዝወርድ ክግበር ጸኒሑን ኣሎን።

ሃዋርያ ጳውሎስ ነቶም ኣብ ኩሉ ቦታ፡ ኣብ ዘበኑ ዝነበሩን ነቶም ብድሕሪኦም ዚመጹን፡ ዘለውን ክርስቲያናት፡ ምስ ኣካይዳን ስርዓትን ዓለም ከይመሳሰሉን ተመሳሰሎም ከይነብሩን ኣነጻሩ ይምዕ ድ። እዙዝ ህይወት ዘለዎ ሓቀ ክርስቲያን፡ ነቶም ከም ፍቓድ ርእሶም ዝነበሩ ሰባት ቀጻሊ ተግሳጽ ከም ዚኮኖም ፍሉጥ እዩ።

ብዙሕ ጊዜ ንሕና ክርስቲያናት፡ ዓለም ንክርስቶስ ክትፈልጠን ናይ ቤተ ክርስቲያን ጽልዎ ክሕይልን ኣብ እንጽዕረሉ እዋን፡ ክርስቲያናትን ቤተ ክርስቲያንን ኣብ ዓለም ቅቡላት ክኮኑ እዮም ዝብል ጌጋ ርድኢት ንሕዝ ኢና። እዚ ግን ሓደገ ዝኮነ ጌጋ እዩ። እቲ እተሰቕለ ክርስቶስ ኣብ ዓለም ጽሉእ እዩ። ሕጂ'ውን ንዓለም መዐንቀፍን ዕሸነትን እዩ። ጎይታ ንደቀመዛሙርቲ “ዓለም እንተ ጸልኣትኩም፡ ቅድሚኩም ንዓይ ከም ዝጸልኣትኒ ፍለጡ” (ዮሃ

15:18) ብምባል አቕዲሙ አፍሊጡዎም እዩ። ሃዋርያ ዮሃንስ ከአ ብወገኑ “አሕዋተይ፣ ዓለም እንተ ጸልአትኩም አይትገረሙ” ይብል (1ዮሃ 3:13)።

ክርስቲያናትን ቤተክርስቲያንን አብ ዓለም ተፈታውነት እናአሕደሩ ይኸዱ እንተ ደአ አለዉ፣ ሓደ ከቢድ ዝኮነ ጉድለት ከይሃለዎም አይተርፍን አዩ። ምክንያቱ ክርስቶስን ዓለምን ስምምዕ የብሎምን። ንሕና ክርስቲያናት ድማ ሰዓብቲ ክርስቶስ ስለ ዝኮንና አንጻር ዓለማውነትን ክፍአትን ደው ክንብል እዩ ዝግብአና።

ሓደ ሓደ ጊዜ ዓለም ከይፈተወት ንክርስቲያናት ከተክብሮም ትግደድ እያ። ነገር ግን ንክርስቶስ እሙናት ኳንና ንነብር እንተ ደአ አሊና፣ ዓለም ቀጥጥኦ ከም እተውርደልና ክንፈልጥ ይግብአና። እኳ ደአ ቃል አምላክ ከም ዝብሎ “እቶም ናይ ክርስቶስ ኢየሱስ ብምኳን ብጽድቂ ክነብሩ ዚደልዩ ኩሎም ክስደዱ እዮም” (2ጢሞ 3:12)።

ቃል አምላክ ከም ዝሕብረና እቲ ብዓለም ተፈታውነት ዚረከበ ክርስቲያን ብህይወት ምህላዉ የጠራጥር እዩ። ምስ ዓለም ምምስሳልን አብ ዋጋ ዕዳጋ ምእታውን (conformity & compromise) ሰይጣን ዚጥቀመለን ቀንዲ አጽዋሩ እየን። ከመይሲ፣ ካብ መርገጺኦም ዘይፍሉጥ አሽሓት ናይ ሃይማኖት መማህራን፣ ሓደ አብ ማእከል ዘይአምኑ ሰባት እናነበረ “ብወንጌል አይሓፍርን እዩ፣ ከመይ፣ ወንጌል ንዝአምን ዘበለ ኩሎ ... ዘድሕን ሓይሊ አምላክ እዩ” ዝብል ናይ አምላክ ሰብ ንብዙሓት ሰባት ናብ አምላክ ገጸም ከም ዘቕንዑ ክገብር ከም ዝክእል ሰይጣን አጸቢቂ ይፈልጥ እዩ (ሮሜ 1:16)።

ብዙሕ ጊዜ ንገላጽ ርእስና ከምዚ ዝስዕብ ኢልና ንሓታ ኢና፣ “አብዚ እዋን እዚ ዘለዉ ሚልዮናት ክርስቲያናት እምነቶም እኳ ክዕቅቡ ከቢድዎም ከሎ፣ ከመይ ኢሎም እዮም እቶም ቀዳሞት ሃዋርያት ንዓለም ዘናውጽ ህይወት ዝነበሮም፣” እቲ መልሲ ቀሊል እዩ። እታ ዝፈለጡዎን ዝሰዓቡዎን ሓቂ ብማይ ከቃጥንዎ ፍቓድ ታት አይነበሩን። እዞም ሰባት እዚአቶም ናይቶም አብ ከባቢኦም ዝነበሩ ሰባት ዘረባ ከይዳጀቦም ፍሉያት ክኮኑ ተቢዖም። ካልኣት ተጠራጠርቲ አብ ዝነበሩሉ እዋን፣ ንሳቶም ግን ክአምኑ ተቢዖም። ነቲ ዝአመኑሉ ድማ ክሳዕ ህይወቶም እኳ ዝስእኑ ደው በሉሉ። ባዶ ህይወት ካብ ምንባር ሞት ሓረዩ። ዓለም ድማ፣ ንናይ እዞም ሰባት እዚአቶም ትብዓት ምክንያት ዝኮነ እምነቶም ከየቕለበትሉ ክትሓልፍ አይተካእላን። ነታ በቲ ጊዜ እቲ ዝነበረት ናይ ፍልስፍናን ጸረ ክርስትናን ዓለም ድማ ከም እትናውጽ ገበርዋ።

እተን “ንዓለም አይትምስሉጥ” ዝብላ ቃላት ሃዋርያ ጳውሎስ፣ ነዞም አብዚ ዘመን እንነብር ሰዓብቲ ክርስቶስውን ዓቢ ትርጉምን አድላይነትን ዝሓዛ እየን። እዞን ቃላት እዚአን አብ ዕለታዊ መነባብሮና ከም በለሕ ሰይፊ ሰንጠቓን ዝሓልፋ እየን። ናብ ዓውዲ ኩናት ዝዕድም ድምጺ እምበር ናይ ምቕት ቃላት አይኮናን። ነቲ ድኩም ካብቲ ብርቱዕ ዝፈልጎ ቃላት እየን። ናይ ምትብባዕ ቃላትውን እየን። ስለዚ ከአ ሕጂ/ውን ክንስዕበን የድልየና አሎ። እስከ አበየናይ መዳይ ህይወትና ካብ ዓለም ክንፍለ ከም ዝግብአና ንርእ።

1. ብአተሓሳስባና

ብቐዳምነት አተሓሳስባና ካብ አተሓሳስባ ዓለም ፍሉይ ክኸውን ይግባእ ። ዓለም አዝዩ ሰፊሕ ብዝኮነ መገዲ፣ አብ ናይ ደቂ ሰባት አእምሮ ናይ ምስራቕ (Brain washing) ስራሕ ተዋፊራ አላ። እዚ ከአ ብከም ምውዕዕዕን (Advertising)፣ ከንቱ ብዝኮነ ቃላትን ወረታትን፣ ፍልስፍናታትን ዝአመስሉ ሚላታት ትፍጽሞ አላ። አብዚ ጊዜ እዚ አብ ዓለምና ዘሎ ናይ ምዝንጋዕ መደባት አብ ህውክት፣ ዝሙትን ሕጊ አልባነትን ዝተሞርከሰ እዩ። ብዙሓት ከአ ነዚ ነገራት እዚ ከም

መግቢ እናተመገቡም ይነብሩ አለው። ነዚ ኩሉ ከአ ሓደ ሰይጣናዊ አእምሮ ኮነ ኢሉ ዘካይዶ ዘሎ ይመስል። ቀንዲ ዕላማኡ ከአ፡ ናይ ክርስቲያናት አእምሮ ንምስራቕን ምስ ዓለም ከም ዝመሰሰል ንምግባርን እዩ። ኣብዚ ጊዜ እዚ እምበኣር ናይ ብዙሓት ክርስቲያናት አእምሮ፡ በዚ ናይ ክፍኣት ሓተላ ዝኮነ ነገር ተመሪዙ ከይህሉ ዘፍርሕ እዩ። በዚ ሚላ እዚ ተጠቂሙ ከአ ሰይጣን ንነፍሲ ወከፍና ኣብ ጸሎትን ኣብ ምንባብ ቃል ኣምላክን እንሕልፎ ሰዓት ይጸብኦ ከይህሉ ገዛእ ርእሰና ክንምርምር ክንጥንቀቕን ግቡእ እዩ።

ኣብ ልዕሊ እዚ ኩሉ ጫውጫውታ ዓለም ግና ከምዚ ዝስዕብ ዝብል ድምጺ እግዚአብሔር ንሰምዕ ኢና፡ “እቲ ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዝነበረ ኣተሓሳስባ ከአ ኣባካትኩም ይሃሉ” (ፊል 2፡5)። ከምኡውን “እቲ ሰናይን ባህ ዘብልን ፍጹምን ዝኮነ ፍቓድ ኣምላክ እንታይ ምዃኑ ምእንቲ ክትምርምሩስ፡ ብምሕዳስ ሓሳብኩም ተለወጡ እምበር፡ ነዛ ዓለም እዚኣ ኣይትምስልዎ” (ሮሜ 12፡2)።

2. ብስጋዊ (አካላዊ) ናብራና

ብካልኣይ ደረጃ ብስጋዊ (አካላዊ) ናብራና ንዓለም ክንመስላ የብልናን። አካላትና (ስጋና) ቤት መቐደስ ናይቲ ኣባና ሓዲሩ ዘሎ መንፈስ ኣምላክ ክኸውን እዩ ተመዲቡ። ስለ ዝኮነ ከአ ኣብ ፈቐዶ ናይ ጣኦት ቤት መቐደሳት እናወሰድና ኣይነርክሶ። ብኣንጻሩ፡ አካላትና ንኣምላክ፡ ምሉእን ህያውን መስዋእቲ ገርና ደኣ ነቕርበሉ። አካይዳናን ቅርጽናን ተግባራትና ኩሉን ንክብርን ልዕልናን ክርስቶስ ዘንጸባርቕ ክኸውን ይግባእ። ምክንያቱ ፍቓድ እግዚአብሔር ኣባና ንወዱ ክንመስል እዩ (ሮሜ 12፡1-3, 1ቋሮ 3፡16-17, 6፡15-20)።

3. ኣብ ከባቢና ምስ ዘለዉ ሰባት ብዝህልዎና ርክባት

ኣብ ከባቢና ምስ ዘለዉ ሰባት ኣብ ዝህልዎና ርክባትውን ዓለማውነት ዝዓብለሎ ክኸውን ኣይግባእን። ዓለም ንዓኣ ክንመስል፡ ናብቲ ምድራዊ ዝሓሳቡ ሕብረተ ሰባ ክትስሕቡና ኩሉ ሳዕ ትፍትን እያ። ጎይታ ግና “ከምቲ ኣነ ካብ ዓለም ዘይኮንኩ፡ ንሳቶምውን ካብ ዓለም ኣይኮነን” ብምባል ነቶም ንዕኡ እንስዕብ ምስ ዓለም ሓድነት ከም ዘይብልና ብንጹር ተዛሪቡ እዩ (ዮሃ 17፡16)። ከም ክርስቲያናት ፍቓድ ኣምላክ ክንፍጽም እንተ ደኣ ኪንና፡ ቦቲ ኣብ ከባቢና ዘሎ እምነት ኣልቦ ሕብረተ ሰባ ከይንጽሎ ክንጥንቀቕ ይግብኣና። እዚ ክኸውን እናተገብኦ ግና፡ ቃላት ከናፍርና ዓለማዊ ደኣ እምበር፡ መንፈሳዊ ኮይኑ ኣይርከብን እዩ። ኣብ መዓልታዊ ዕላልና ብዛዕባ ፖለቲካ ድዩ ወይስ ብዛዕባ ሓደስቲ መዘናግዲታት፡ ከምኡውን ካልእ ከምዚ ዝኣመሰለ ነገራት ብምዝርራብ ብቐሊሉ ኢና ምስ ዓለም እንመሰሰል። ቅዱስ ዝኮነ ምዝርራብ እናተዘራረብና ንሓድሕድና ክንተሃናነጽ ከም ዝግብኣና ብዙሕ ጊዜ ንርስዕ ኢና። ስለዚ እምበኣር ኣዘራርባና ብዛዕባ ሰማያዊ ዝኮነ ነገራት ከአ እምበር፡ ምድራዊ ጥራይ ክኸውን የብሉን (1ቋሮ 5፡1-11, ፊሊ 3፡17-21)።

ጎይታና ኢየሱስ ምስ ሓጥኣንን ተገውትን ይበልዕን ግዜ የሕልፍን እንተ ነበረ፡ ብውሽጣዊ ናብራኡን ኣካይዳኡን ግን ይመስሎም ኣይነበረን። እኳ ደኣ ንነፍሲ ወከፍ ምስ እዘም ሰባት ዝነበሮ ጊዜ፡ መንፈሳዊ ሓቂ ንምግላጽን ንነፍሳት ካብ ሞት ናብ ህይወት ንምምራሕን ይጥቀሙ ነይሩ። ስለዚ እምበኣር ምስ ኣብ ከባቢና ዘለዉ ሰባት እንገብሮ ርክብ፡ ዕላልና ጥዑምን ሰናይን ጥራይ ዘይኮነስ፡ ነቶም ንክርስቶስ ዘይፈልጡ ሰባት፡ እምነትና እነካፍለሉ ዕድል ገርና ክንርእዮን ክንጥቀሙን ይግብኣና።

4. ብመግለጺ ሃይማኖትና

ዓለም ናታ ዝኮነ መግለጺ መንፈሳውነት ወይ ከኣ መግለጺ ሃይማኖት ኣለዎ። ንሕና ግና ከም ክርስቲያናት ንገዛእ ርእሰና በዚ ናይ ዓለም መግለጺ መንፈሳውነት (ሃይማኖት) ክንመዘና ዘይኮነስ፡ እግዚአብሔር ኣብ ኩሉ ሰዓቢ ክርስቶስ ክህሉ ዝደልዮ ረጅሒታት ከነማልእ እዩ ዝግብኣና።

ብዘመን ነብዩ ኢሳይያስ፡ ካብ እስራኤል ንላዕሊ ሃይማኖታዊት ሃገር ኣይነበረትን። እቲ ቤት መቐደስ ኩሉ ጊዜ ብሰብ ምሉእ ነይሩ። ካብ ብዝሒ መስዋእቲ ዝተላዕለ፡ እቲ መሰውኢ ደም ጃሕጃሕ ይብሎ ነይሩ። እተን እግዚአብሔር ብሙሴ ገይሩ ዝሰርዐን በዓላት ብጥንቃቄ ይክበራ ነይረን። ኣብ ቤት መቐደስ ድማ ብዙሕ ጸሎት ይጽለ ነይሩ። እዚ ኩሉ እናተፈጸመ ከሎ ግን፡ ኣምልኮ እስራኤላውያን ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር፡ ሓቀ ን ካብ ልቢ ዝመንጨዎን ኣይነበረን። ዋላ እኳ ናብ ቤት መቐደስ ብዘይ ምቑራጽ ይመጹ እንተ ነበሩ፡ ፍርሃት እግዚአብሔር ግና ኣዝዩ ጎዲሎዎም ነይሩ። በዚ ምክንያት እዚ ከኣ ነብዩ ኢሳይያስ ከምዚ ዝስዕብ ዝብል ቃል እግዚአብሔር ኣምጽኡሎም፡ “ከንቲ ዝኮነ መስዋእቲ ብልዒ ኣይተምጽኡለይ፡ ሽታ ዕጣን ብኣይ ጽሉእ እዩ፡ በዓላት ሰርቂ ወርሕኩምን ሰናብትኩምን፡ እትገብርዎ መንፈሳዊ ኣኪባታትን ብኣይ ጽሉእ እዩ” (ኢሳ 1:13)። እዞም ህዝቢ እዚኣም ዋላ እኳ እቲ ሃይማኖቶም ዚጠልቦ ስርዓታትን ሕግታትን ይፍጽሙ እንተ ነበሩ፡ ናብራኡም ግን ጽድቂ ዘይብሉ ናብራ እዩ ነይሩ። ስለ ዝኮነ ከኣ ፍርዲ እግዚአብሔር ኣብ ልዕሊኦም የንጸላሉ ነይሩ።

ቀጺሉ ነብዩ ኢሳይያስ፡ ከመይ ኢሎም ካብዚ ፍርዲ እግዚአብሔር ንምድሓን፡ ካብ ሓጢአቶም ክነጽሁ ከም ዘለዎምን ከም ዝክእሉን፡ ከምዚ ዝስዕብ ኢሉ ሓቢርዎም፡ “ተነሱሉ፡ ካብ ሓጢአትኩምውን ተሓጸቡ፡ ገዛእ ርእሰኩም ኣንጽሁ፡ ኣብ ቅድመይ ክፉእ ምግባር ሕደን። ሰናይ ምግባር ተመሃሩ ... እምበኣር ሕጂ ንዑ፡ ንሓድሕድና ንማኅት ይብል እግዚአብሔር ብሓጢአትኩም እኳ ከም ደም እንተ ቐሕኩም፡ ከም በረድ ከጸዕድወኩም እዩ፡ ከም ዝሞታ እኳ እንተ ቐሕኩም ከም ጸዕዳ ጸምሪ ክትኮኑ ኢኩም” (ኢሳ 1:16, 18)።

ኣብዚ ጊዜ እዚ ነቲ ኣብ ክንዲ ሓጢአቶም ዝሞተ መድሓኒኦም ጎይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ህይወቶም ዘይሃቡ ኣዝዮም ብዙሓት ሰዓብቲ ኣለዉ። እዚ ከኣ ምስ ዓለም ተመሳሲሎም ክነብሩ ስለ ዝመረጹ እዩ። ንክርስቶስ ብምስዓብም ክመጸም ዝክእል ጸርፍን ተጸላእነትን ስለ ዝፈርሁ እዩ። እቲ ሓቀ ሰዓቢ ክርስቶስ ግን ብእምነቱ ምስ ዓለም ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ኣይኣቲን እዩ። ስለዚ ኩሉ ክርስቲያን እዩ ዝብል ሰብ ኣብ ጸጽባሕ ንመድሓኒኡ ኢየሱስ ክርስቶስ ክመስል ደኣ እምበር ምስ ዓለም ክተሕናፊጽ ኣይግባእን። ስለዚ ክቡራት ኣሕዋት፡ ህይወትና ምሉእ ብምሉእ ንክርስቶስ ኢየሱስ ንሃቦ።

“ እቲ መስቀሉ ጸይሩ ደድሕረይ ዘይስዕብ ንዓይ ኣይበቅዕን እዩ። ንህይወቱ ዝረክባ ከጥፍኣ እዩ፡ ንህይወቱ ምእንታይ ዘጥፍኣ ከኣ ኪረክባ እዩ” (ማቴ 10:38-39)።

“ እምበኣር ካብ ኣተሓሳስባ እዛ ዓለም እዚኣ ምስ ክርስቶስ ጥይትኩም እንተ ኳንኩም ስለ ምንታይ ደኣ ገና ከም ኣነባብራ ዓለም ትነብሩ።” (ቆሎ 2:20-21)።

እግዚአብሔር ይደግፍ።